

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ
ИЗ ГЕОГРАФИЈЕ
ЗА 8. РАЗРЕД

Смедерево, 2010.

УПУТСТВО ЗА РАД

Пред вама је тест знања из географије за 8. разред. Питања обухватају градиво редовне и додатне наставе 5, 6. и 8. разреда. На крају сваког питања (број у загради) уписан је број могућих бодова којима се вреднују одговори.

Тест обавезно попунити хемијском оловком. На текстуална питања одговор је потребно написати читко, без прецртавања. Поједини задаци садрже вишеструки избор. Потребно је пронаћи тачан или тачне одговоре и заокружити слова које се налазе испред њих. Ако заокружите више одговора од траженог броја, задатак се неће признати. Код задатака типа допуњавања, захтев је дат у облику непотпуног исказа. Потребно је допунити или завршити реченице да би исказ био тачан и јасан. Код неких питања задаци су дати у две колоне. Ваш задатак је да повежете, тј. "спарите" податке из колоне, тако што ћете читко уписивати слова из једне колоне на линије које се налазе испред друге колоне (спаривања стрелицама или дописивање неће се вредновати). Код задатака где се тражи да упишете одговоре на линије, упишите их јасно и тачно, без накнадног прецртавања и дописивања одговора.

На директна питања потребно је одговорити кратко и јасно. Прецртавање или накнадно дописивање одговора се неће вредновати.

Време за решавање свих задатака је 90 минута. Уколико завршите раније, тихо и без ометања других такмичара можете изаћи из учионице.

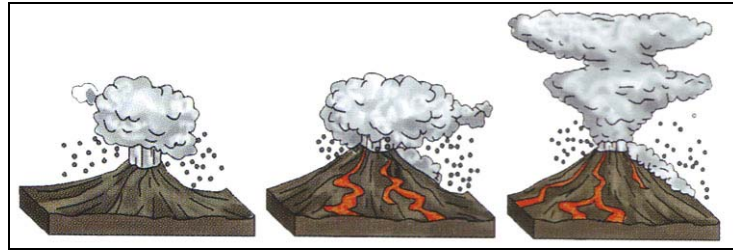
Желимо вам пуно успеха у раду!

Задатке предложили:
мр Марко В. Милошевић
мр Јована Бранков

Рецензент: др Љиљана Живковић

1. Који тип стена настаје процесом приказаним на слици?

Да ли се приказани процес и данас одвија у Србији и где?

(1 + 2 = 3)

2. Наведите два највиша тектонска облика у делу Панонске низије који припада Србији.

(1 + 1 = 2)

3. Изливањем које реке је угрожено становништво Стига? _____

(2)

4. Иза тачних тврдњи упишите слово „Т“, а иза нетачних „Н“:

- а) Рељеф је климатски елемент који утиче на падавине. _____
- б) Географска дужина је климатски фактор који утиче на температуру. _____
- в) Долина Белог Дрима утиче на климу Метохијске котлине. _____
- г) У просеку, са порастом надморске висине за 100 m, температура ваздуха опада за 6 °C. _____
- д) Кошава је западни ветар. _____

(1 x 5 = 5)

5. Заокружите тачан одговор.
Врба, јова и топола настањују:

- а) алувијалну раван
- б) долинске стране
- в) шкрапе
- г) пешчаре

(2)

6. Повежите појмове са одговарајућим процесом услед кога је настао њихов рељеф.

а) Дукат	_____ ледничка ерозија
б) Церемошња	_____ крашки процес
в) Облик	_____ раседање
г) Јовачка језера	_____ речна ерозија
д) Руговска клисура	_____ вулканизам
	_____ клизиште

(2 x 5 = 10)

7. На карти размере 1:30.000, дужина од 5,5 cm одговара дужини од _____ m у природи. (2)

8. Заокружите тачан одговор.

Тачка са највећом надморском висином у Србији налази се:

а) у Војводини

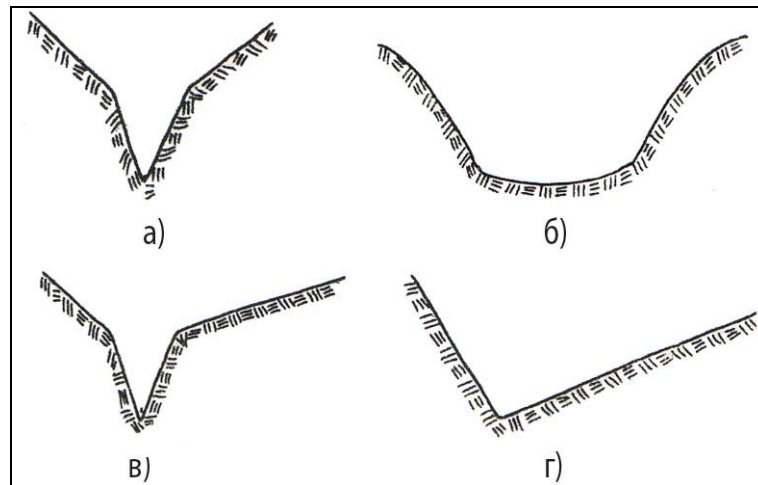
б) у централној Србији

в) на Косову и Метохији

(2)

9. Заокружите тачан одговор.

На скици су приказани попречни профили речних долина. На ком профилу је очекивана појава алувијалних земљишта?

(2)

10. Иза тачних тврдњи упишите слово „Т“, а иза нетачних „Н“:

а) Србија се налази у групи земаља са ниским природним прираштајем. ____

б) Почетком 60-их година XX века наступиле су економске миграције нашег становништва у земље Јужне и Југоистичне Европе. ____

в) Већина становника централне Србије и Косова и Метохије припада радно способној групи становништва. ____

г) Банија и Бела Крајина су аутохтоне српске територије у Хрватској. ____

д) Процес демографског старења становништва карактеристичан је за све делове наше земље. ____

(1 x 5 = 5)

11. Повежите дефиниције са појмовима које објашњавају:

а) купопродаја робе између држава

____ спољна трговина

б) прелаз робе преко страних земаља

____ експортна трговина

в) размена добара у оквиру државе

____ реекспортна трговина

г) извоз увезене робе

____ унутрашња трговина

____ транзитна трговина

(1 x 4 = 4)

12. Заокружите тачан одговор и допуните реченицу.

Уколико се у једном насељу електрична енергија добија путем обновљивих енергетских извора, производе је:

- а) термоелектране
- б) хидроелектране

Хидроелектране са највећом снагом у Србији подигнуте су на рекама _____ и _____.

(1 x 3 = 3)

13. У наведеним реченицама, дебелим словима су наведени појмови од којих је један тачан, а један нетачан. У свакој реченици заокружите појам који је тачан.

- а) Друштвена својина карактеристична је за **транзициону/социјалистичку** фазу развоја привреде Србије.
- б) Највеће рудно богатство Србије представљају **црни/обојени** метали.
- в) Природни услови за развој каналског саобраћаја у нашој земљи су просторно **неравномерно/равномерно** распоређени.
- г) Материјалну базу за развој туризма Србије чине **саобраћајнице/туристичке вредности**.
- д) У војвођанским градовима развијена је **прерађивачка/екстрактивна** индустрија.

(1 x 5=5)

14. Заокружите налазишта енергетских извора у Србији.

- а) Суво Рудиште
- б) Ајвалија
- в) Бањевац
- г) Крива Феја
- д) Велика Греда

(1 + 1= 2)

15. Допуните реченицу.

Повезивање држава на заједничким природним целинама представља _____ сарадњу, а повезивање региона у различитим државама на основу заједничких интереса, представља _____ сарадњу.

(1+1= 2)

16. Наведите три ваневропске земље са највећим бројем српских исељеника.

(1 x 3= 3)

17. Заокружите тачан одговор.

Најповољнији услови за гајење средњоевропског воћа у нашој земљи заступљени су у:

- а) алувијалним равнинама
- б) високим планинама
- в) пешчарама и лесним заравнима
- г) брдима и ниским планинама

(2)

18. Повежите руднике и руде које се у њима експлоатишу:

- а) никл _____ Голеш
б) бакар _____ Леце
в) олово _____ Дева
г) хром _____ Кривељ
д) антимон _____

(1 x 4 = 4)

Укупан број бодова: 60

ПРАКТИЧНА ВЕЖБА

Одговарајућим картографским знацима и картографским методама, на некој карти уцртајте наведене географске објекте. Сваки појам има вредност од 2 бода. Бодује се правилно картографско представљање и локацијска тачност објекта.

1. Јелица (планина)
2. Дукат (планина)
3. Поцерина
4. Кукавица
5. Миџор 2169
6. Језеро Ћелије
7. Зворничко језеро
8. Река Гружа
9. Гранични прелаз Врбница
10. Урошевац
11. Сремска Митровица
12. Смедерево
13. Куршумлија
14. Трговишки Тимок
15. Река Босут
16. Ветерница
17. Голијска Моравица
18. Бездан
19. Руговска клисура
20. Багрданска клисура

Укупан број бодова: 40

Такмичар је на тесту освојио _____ бодова

Чланови комисије:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____